

Strategisch plan
voor de
administratieve vereenvoudiging
ten voordele van de
ondernemingen,
K.M.O.'s en starters

Inleiding	4
Strategisch doel	6
Hoe de dav zijn opdrachten wenst in te vullen	7
1. <i>Objectiveren van de administratieve kosten</i>	8
Instrumenten	8
1.1. Meetsysteem	8
1.2. Boordtabel	8
2. <i>Uitbouw van een partnership rond de administratieve vereenvoudiging</i>	9
Instrumenten	10
2.1. Administratieve impactfiche	10
2.2. Netwerk voor de administratieve vereenvoudiging	12
2.3. Extern netwerk	13
2.4. Toetsingspanel	13
3. <i>Het gebruik van nieuwe informaticatechnologie stimuleren</i>	14
Instrumenten	15
3.1. Inventaris bestaande initiatieven en lopende projecten	15
3.2. Een virtueel ondernemingsloket in drie fasen	15
• Informatiesite voor ondernemingen	15
• Opvragen formulieren en documenten via elektronische weg	15
• Virtueel ondernemingsloket	16
3.3. Filetransfer gegevens ondernemingen naar de overheid	16
3.4. Beschikbaar stellen van de vereiste investeringskredieten	17
3.5. Fedenet	17
3.6. Juridisch kader	18

4.	<i>Optimaliseren van de éénmalige gegevensinzameling</i>	18
	Instrumenten	20
4.1.	Repertorium voor de rechtspersonen	20
4.2.	Knelpuntenlijst	20
4.3.	Gegevensoverzicht	21
4.4.	Harmonisering	21
	• Harmonisering van de sociale en economische begrippen	21
	• Inventaris KMO-definities	22
4.5.	Herziening van de openbare statistiek	22
4.6.	Overzicht statistische verplichtingen	23
5.	<i>Actie voor de starters</i>	23
	Instrument	23
	Actualiseren dossier AUDITFORM en formuleren van concrete voorstellen	23
6.	<i>Bemiddeling in het kader van punctuele administratieve problemen</i>	24
	Instrument	24
	Meldingspunt	24
7.	<i>Coördinatie over de verschillende beleidsniveaus heen</i>	24
	Acties	25
7.1.	Coördinatie op internationaal vlak	25
7.2.	Coördinatie op regionaal en lokaal vlak	25
	Besluit	26

Om de complexe samenleving waarin we vandaag leven leefbaar te maken en te houden, is het vastleggen van een aantal regels onontbeerlijk. Deze regels gaan echter meestal gepaard met een hoop administratieve procedures en formaliteiten die door zowel burgers als ondernemers vaak als “overdreven”, “onuitvoerbaar” en “niet naleefbaar” worden gekwalificeerd.

In het verleden werd immers weinig of geen rekening gehouden met de gevolgen van regelgeving op het vlak van de uitvoering en werden ambtenaren noch bedrijfsleven niet altijd actief betrokken bij het proces van regelgeving.

Het gebrek aan coördinatie tussen de verschillende administraties resulteerde dan ook o.a. in het opvragen van dezelfde gegevens door verschillende administratieve overheden, onduidelijkheden m.b.t de aard van de gegevens die moeten verstrekt worden, initiatieven die elkaar overlappen, enz ...

Ondernemingen werden bijgevolg geconfronteerd met steeds toenemende indirecte kosten. Deze kosten worden door het bedrijfsleven als een ernstige belemmering en ontmoediging voor het ondernemerschap ervaren. Dit geldt des te meer voor de kleinere ondernemingen. Zij kunnen immers niet de nodige financiële middelen en het gespecialiseerd personeel inzetten om aan deze verplichtingen te voldoen. Nochtans vormen precies deze ondernemingen een belangrijke motor in de creatie van bijkomende tewerkstelling.

Om de tewerkstellingscapaciteit te stimuleren en de nutteloze energie die vandaag door alle ondernemingen besteed moet worden aan administratieve rompslomp opnieuw te kunnen kanaliseren naar productieve investeringen, moet dan ook prioritair werk gemaakt worden van een grondige, structurele en gecoördineerde aanpak van de administratieve complexiteit.

De zogenaamde “administratieve rompslomp” kent immers vele gezichten. Ondernemers en de burger in het algemeen verwachten van de overheid :

- ⇒ Een duidelijke, stabiele en rechtszekere reglementering ;
- ⇒ Een goede, snelle en correcte informatieverstrekking en communicatie ;
- ⇒ Verstaanbare en duidelijke onderrichtingen voor het vervullen van administratieve formaliteiten ;

- ⇒ Een beperking van de administratieve formaliteiten tot wat strikt noodzakelijk is ;
- ⇒ Een snelle en gecoördineerde afhandeling van de verschillende procedures ;
- ⇒ Het gebruik van de nieuwe informaticatechnologie in het vervullen van deze formaliteiten ;
- ⇒ Een klantvriendelijke, behulpzame en efficiënte administratie

Deze bekommernissen worden ook door de Regering gedeeld. In haar Regeerakkoord “Brug naar de eenentwintigste eeuw” stelt zij immers :

“Het overaanbod van wetten en reglementen tast de rechtszekerheid aan en het rechtsgevoel van de burgers aan. Een teveel aan wettelijke en reglementaire bepalingen fnuikt de creativiteit van burgers en ondernemingen en hun zin voor initiatief. De federale Regering zal dan ook tijdens de volgende twee jaar de administratieve last voor burgers en ondernemingen met tien procent doen dalen, om het geheel aan formaliteiten en verplichtingen tegen het einde van de regeerperiode met een kwart te verminderen”.

Het belang dat de Regering aan deze problematiek hecht, blijkt uit de aanstelling van een Regeringscommissaris voor de administratieve vereenvoudiging. Haar opdracht bestaat in de coördinatie, in samenwerking met de Dienst voor administratieve vereenvoudiging, van de respectieve bevoegdheden van de Regeringsleden m.b.t. de administratieve vereenvoudiging.

Ook de oprichting en verdere operationalisering van de Dienst voor Administratieve Vereenvoudiging kaderen binnen deze algemene doelstellingen. De DAV werd opgericht door het koninklijk besluit van 23 december 1998, in uitvoering van de programmawet van 10 februari 1998 tot bevordering van het zelfstandig ondernemerschap, titel IV, hoofdstuk II (art. 40-43).

In de lijn van de Europese en de BEST Aanbevelingen ter zake en gelet op zijn hoofdzakelijk coördinerende functie, werd deze Dienst bij de Eerste Minister geïnstalleerd. Hij zal in zijn werking begeleid worden door een speciaal daartoe opgericht Sturingscomité waarin alle betrokken partijen (de bedrijfswereld, de sociale partners, de politieke overheid en de administraties) vertegenwoordigd zijn.

De opdrachten van deze dienst betreffen in essentie de coördinatie van de verschillende initiatieven die de door regering en de administraties worden genomen ter vereenvoudiging van de administratieve verplichtingen voor de ondernemingen en de KMO in het bijzonder, evenals het bevorderen en stroomlijnen van nieuwe initiatieven in dit verband.

De “Administratieve vereenvoudiging” is geen eigendom van de Dienst voor de Administratieve vereenvoudiging, maar wel van alle partijen vertegenwoordigd in zijn Sturingscomité. De slaagkansen van dit vereenvoudigingsproject zijn dan ook in een belangrijke mate afhankelijk van de wil van alle betrokken partners om zich gezamenlijk achter dit project te schragen.

De Dienst voor Administratieve Vereenvoudiging en zijn Sturingscomité stelt zich tot doel, zonder afbreuk te doen aan de terechte verwachtingen van de gehele bevolking ten aanzien van de zeer belangrijke taken van de overheid inzake het verzekeren van een rechtvaardige en gezonde leefwereld, de administratieve rompslomp waarmee de ondernemers vandaag geconfronteerd worden over een periode van vier jaar met minstens 25 % terug te dringen. Daarenboven zal er nauwlettend worden op toegezien dat de gerealiseerde besparing niet geneutraliseerd of zelf overtroffen wordt door administratieve lasten die opgelegd worden door nieuwe regelgeving.

De DAV is er bovendien van overtuigd dat de hiervoor aangewende technieken ook de burgers in het algemeen ten goede zullen komen, aangezien deze zullen toelaten, via de eraan gekoppelde efficiëntere werking en vooral intensere samenwerking tussen de onderscheiden overheidsdiensten, hun contacten met de overheid te vergemakkelijken.

Bij de implementatie van deze administratieve vereenvoudiging meent de DAV dat er dient te worden op toegezien dat, binnen een strikt deontologisch kader, de privacy van iedereen gewaarborgd blijft en de overheid slechts die gegevens opvraagt en opslaat welke strikt noodzakelijk zijn voor de uitvoering van haar taken.

Hoe de DAV zijn opdrachten Wenst in te vullen

Om te beletten dat de “Wil tot administratieve vereenvoudiging” slechts een ambitieuze doelstelling of papieren slogan blijft, zijn er acties noodzakelijk op volgende terreinen :

- ⇒ Ontwikkelen van een meetsysteem om de administratieve kost te Objectiveren ;
- ⇒ Uitbouw van een actief partnership rond de administratieve vereenvoudiging ;
- ⇒ Stimuleren van het gebruik van nieuwe informaticatechnologieën ;
- ⇒ Optimaliseren van de informatieopvraging, waarbij het principe van de “eenmalige gegevensinzameling” centraal staat ;
- ⇒ Een actie voor de starters ;
- ⇒ Bemiddeling in het kader van punctuele administratieve problemen ;
- ⇒ Coördinatie van de acties en initiatieven over de verschillende beslissingsniveaus heen.

Inzake modernisering van de overheidsinstellingen, betere dienstverlening en administratieve vereenvoudiging werden door de overheid reeds aanzienlijke inspanningen geleverd. Deze vertaalden zich o.a. in het “Handvest van de gebruiker” en het “Handvest van de Sociaal Verzekerde”, en in de oprichting van het bureau ABC en het Bureau voor leesbaarheid van administratieve teksten bij het Ministerie van Ambtenarenzaken.

Tot op heden slaagde men er echter niet in een gerichte en gecoördineerde aanpak inzake de vermindering van de administratieve formaliteiten ten laste van ondernemingen en KMO's over de verschillende publieke overheden heen tot stand te brengen. Het is met deze opdracht dat de Dienst voor de Administratieve Vereenvoudiging specifiek belast werd.

Het is hierbij niet de bedoeling dat de DAV zich in de plaats stelt van de verschillende betrokken administraties. Dit zou enkel maar de lopende initiatieven in dit verband kunnen vertragen. Wel kan hij aan de projecten een gemeenschappelijke dimensie geven, tussenkomen wanneer specifieke belangen het algemeen belang dreigen te overstijgen en een samenwerkingsdynamiek creëren tussen de overheidsdiensten op alle niveaus. Gezien zijn specifieke “preventieopdracht” zal de DAV er tevens over waken dat de inspanningen om de administratieve lasten te verlichten niet geneutraliseerd of overtroffen worden door nieuwe regelgeving die bijkomende lasten opleggen. Tenslotte zal de Dienst een grotere transparantie van de informatieverstrekking nastreven en de klantvriendelijkheid van de overheidsdiensten aanmoedigen.

1. *Objectiveren van de administratieve kosten*

Om de kostprijs van de administratieve verplichtingen opgelegd aan de ondernemingen te kunnen berekenen, objectiveren en opvolgen zal door de DAV een meetsysteem worden ontwikkeld.

Het meetsysteem moet leiden tot het bijhouden van een permanente boordtabel van de administratieve verplichtingen aan de hand waarvan jaarlijks kan gerapporteerd worden over de vooruitgang inzake administratieve vereenvoudiging en de verschillende terreinen waarop ze gerealiseerd werd.

Instrumenten

1.1. **Meetsysteem**

Bij de uitbouw van een meetsysteem is het niet zo zeer van belang een “kostprijs” te berekenen van de huidige administratieve verplichtingen. Dit zou immers kunnen leiden tot enorme discussies. Het meetsysteem moet daarentegen wel toelaten op een uniforme en door alle betrokken partijen aanvaarde wijze de administratieve last in kaart te brengen en de evolutie ervan op te volgen.

Er zal tevens rekening gehouden worden met de grootte van de getroffen ondernemingen. Voor kleine en middelgrote ondernemingen is de administratieve last immers relatief zwaarder. Zij beschikken immers niet altijd over gespecialiseerd personeel, een aangepaste informaticaomgeving of zijn verplicht het vervullen van de betreffende verplichtingen aan een derde partij uit te besteden.

1.2. **Boordtabel**

Het bijhouden van een boordtabel zal het eveneens mogelijk maken per beleidsdomein of administratie op regelmatige tijdstippen te rapporteren over de geboekte vooruitgang. Hierdoor wordt een grotere visibiliteit van de resultaten mogelijk. Op basis daarvan kunnen toekomstige prioriteiten uitgewerkt worden.

2. Uitbouw van een partnership rond de administratieve vereenvoudiging

De aanpak van de vele gezichten van de “administratieve rompslomp” vraagt een gecoördineerde aanpak van het probleem door alle erbij betrokken partijen, verzameld in één partnership tot realisatie van de administratieve vereenvoudiging.

Ieder van deze partijen is immers eigenaar van een deel van het probleem of kan constructief bijdragen tot de oplossing ervan.

DE POLITIEKE OVERHEID

De politieke overheid is verantwoordelijk voor het uitstippelen van het beleid en voor de kwaliteit, in de meeste ruime zin van het woord, van de wetgeving. In het verleden werd hierbij weinig of geen rekening gehouden met de mening van de administraties. Nieuwe regelgeving werd bijgevolg zelden of nooit op de toepasbaarheid ervan getoetst. Bij de uitvoering van de wetgeving werden administraties dan ook vaak geconfronteerd met praktische moeilijkheden. Dit had op zijn beurt tot gevolg dat ondernemingen geconfronteerd werden met steeds nieuwe administratieve verplichtingen.

Indien men deze tendens wil stopzetten en in de toekomst vermijden dat overbodige administratieve lasten aan de ondernemingen worden opgelegd, is noodzakelijk de administraties nauwer te betrekken bij het opstellen van nieuwe regelgeving zodat ze preventief op haar uitvoerbaarheid en op haar effect op de bedrijven kan getoetst worden. Op die manier kunnen ambtenaren zich opnieuw opstellen als “actieve en betrokken medewerkers”.

DE ADMINISTRATIES

De laatste jaren is er onder impuls van het College van de Secretarissen-generaal en van het College van de Administrateurs-generaal van de sociale parastatalen een duidelijke wens waarneembaar naar een grotere responsabilisering en naar een vergaande modernisering van het openbaar ambt. In verschillende departementen en parastatalen werden reeds heel wat initiatieven genomen of voorstellen geformuleerd. Deze initiatieven en voorstellen, die veelal rechtstreeks aansluiten bij de implementatie van het “handvest van de gebruiker”, hebben in een aantal gevallen reeds geleid tot een gevoelige verbetering van de dienstverlening. Het ligt vanzelfsprekend niet in de bedoeling van de DAV de in deze zin aan de gang zijnde interne of sectoriele moderniseringsprojecten te gaan patroneren of vertragen.

Daarentegen is het wel de opdracht van de DAV voorstellen te formuleren ter vereenvoudiging van de administratieve verplichtingen die worden opgelegd aan de ondernemingen en de KMO's in het bijzonder.

Deze taak wenst de DAV uit te voeren in nauwe samenwerking met de bevoegde ambtenarengeneraal en de door hen aangeduide verbindingambtenaren voor de administratieve vereenvoudiging. Deze ambtenaren, die rechtstreeks zullen afhangen van de Secretaris-generaal of de betrokken leidend ambtenaar, hebben als bijzondere opdracht de administratieve vereenvoudiging in hun departement of openbare instelling mee te ondersteunen en te stimuleren. Zij zullen optreden als tussenpersoon tussen de DAV en hun specifiek departement of instelling en hun leidende ambtenaar en de DAV geregeld op de hoogte houden van de vooruitgang van de tenuitvoerlegging in hun departement of instelling van de opgezette initiatieven met het oog op de administratieve vereenvoudiging. De omvang van en de snelheid waarmee resultaten kunnen geboekt worden zullen afhangen van de intensiteit van deze samenwerking.

DE ONDERNEMINGSWERELD

Tenslotte hebben ook de vertegenwoordigers van de ondernemingswereld en de sociale partners een belangrijke rol te vervullen. Via een actieve participatie binnen het Sturingscomité kunnen zij immers rechtstreeks bijdragen aan de afbouw van de administratieve formaliteiten. In de eerste plaats hebben zij een belangrijke signaalfunctie om die terreinen af te bakenen waar volgens hen initiatieven kunnen genomen worden ter vereenvoudiging van de administratieve verplichtingen. Vervolgens zal hen de mogelijkheid geboden worden, binnen het Sturingscomité en in de eventueel later op te richten werkgroepen, op een constructieve wijze mee na te denken over de wijze waarop wettelijke verplichtingen en de erin vervatte doelstellingen op een administratief eenvoudige wijze kunnen worden geïmplementeerd.

Instrumenten

2.1. Administratieve impactfiche

Door de DAV zal, in samenwerking met het Ministerie van Middenstand en de partners in het Sturingscomité, een ontwerp van administratieve impactfiche worden uitgewerkt.

Niettegenstaande, volgens de programmawet van 10 februari 1998 tot bevordering van het zelfstandig ondernemerschap, een administratieve impactfiche door de auteur enkel op verzoek van de Minister van Middenstand moet bijgevoegd worden bij ieder wetsontwerp of ontwerp van koninklijk besluit dat een impact heeft op de administratieve kosten van ondernemingen, stelt de DAV voor om deze fiche verplicht te stellen voor ieder ontwerp van reglementering. Dit zal het gebruik van de fiche vergemakkelijken en het verwachte preventief effect ervan verhogen.

Het gebruik van de fiche heeft volgende voordelen :

- ⇒ De beleidsverantwoordelijken worden verplicht om de administratie, belast met de uitvoering van de nieuwe reglementering, voor de goedkeuring ervan te raadplegen en ze nader bij de uitvoering van de vastgestelde beleidsdoelstellingen te betrekken.

Dit zal hen toelaten op een systematische manier de impact van de nieuwe regelgeving op de ondernemingen na te gaan.

- ⇒ De verschillende administraties krijgen de kans om voorstellen te formuleren m.b.t. de manier waarop de politieke objectieven op de gemakkelijkste manier voor de ondernemingen in praktijk kunnen vertaald worden.

Deze werkwijze biedt tevens de mogelijkheid om vooraf na te gaan of bepaalde gegevens die bij de ondernemingen zullen opgevraagd worden niet reeds bij een andere administratie beschikbaar zijn.

- ⇒ De administratieve lasten die met nieuwe regelgeving gepaard gaan kunnen in kaart worden gebracht en er kunnen alternatieven geformuleerd worden.

- ⇒ Aan de ondernemingen wordt, via het toetsingspanel (zie punt 2.4. hieronder), in de eindfase van het besluitvormingsproces de mogelijkheid geboden vooraf hun opmerkingen kenbaar te maken t.a.v. de te verwachten bijkomende administratieve verplichtingen opgelegd door de nieuwe regelgeving en voorstellen ter vereenvoudiging ervan te formuleren.

In de fiche zal tevens duidelijk het onderscheid gemaakt worden tussen de voor de ondernemingen, in de beginfase, eventueel vereiste investeringskosten verbonden aan de nieuwe werkwijze, de ervoor vereiste structurele kosten en het rendement ervan op langere termijn.

Uiteraard heeft deze impactfiche enkel tot doel preventief te reageren tegen mogelijke nodeloze bijkomende administratieve lasten en mag ze niet gebruikt worden om de opportuniteit van de maatregel of de voorziene consultatieprocedures in vraag te stellen. Er zal bij de implementatie van deze “administratieve impactfiche” eveneens moeten op toegezien worden dat deze procedure het besluitvormingsproces niet nodeloos vertraagt.

2.2. Netwerk voor de administratieve vereenvoudiging

Onmiddellijk na de goedkeuring van het strategisch plan door het Sturingscomite, zal de DAV contact opnemen met het College van de Secretarissen-generaal en met het College van de Administrateurs-generaal om de doelstellingen van de DAV te verduidelijken en hen te vragen, op basis van een duidelijke profielomschrijving, over te gaan tot de aanduiding van de verbindingsambtenaren voor de administratieve vereenvoudiging.

Doelstellingen van dit Netwerk zijn o.a. :

- ⇒ Informatie-uitwisseling inzake en inventarisatie van de in de verschillende openbare instellingen en departementen lopende projecten van administratieve vereenvoudiging ;
- ⇒ Coördinatie van de sector- of departementoverschrijdende projecten ;
- ⇒ Organisatie van het overleg tussen de verschillende betrokken partijen ;
- ⇒ Het toetsen en eventueel bijsturen van het door de DAV uitgewerkt meetsysteem en het vervolgens operationaliseren ervan ;
- ⇒ Snel kunnen reageren op eventueel te verwachten bijkomende administratieve lasten verbonden aan nieuwe beleidsinitiatieven en waar mogelijk eenvoudiger alternatieven ter zake formuleren ;
- ⇒ Uitwerken van nieuwe voorstellen ter vereenvoudiging van de administratieve verplichtingen opgelegd aan de ondernemingen en de KMO's.

2.3. Extern Network

Naast het “intern” netwerk voor administratieve vereenvoudiging zal de DAV eveneens een extern netwerk opzetten. De gewesten en gemeenschappen, de provinciale en lokale overheden, de sociale partners, de organisaties uit de sector van de Middenstand en de KMO, de Europese of internationale instellingen alsook beroepsfederaties, niet-openbare instellingen die opdrachten van algemeen belang vervullen en privé-instellingen zullen voor deelname aan dit netwerk uitgenodigd worden. De leden van dit netwerk kunnen eveneens deel uitmaken, voor de materies die hen aanbelangen en omwille van hun deskundigheid ter zake, van de werkgroepen die door het sturingscomité of door de DAV worden opgericht.

2.4. Toetsingspanel

Door de DAV zal een voorstel uitgewerkt worden dat voorziet in het opstarten van een toetsingspanel, dat als werkgroep zou kunnen opgericht worden bij het Sturingscomité (naar analogie van business test panels in het V.K., Ierland, Denemarken en de Europese commissie).

Dit panel, bij voorkeur samengesteld uit ondernemers die dagelijks met administratieve lasten geconfronteerd worden, zou specifiek kunnen belast worden met het toetsen van nieuwe regelgeving en vereenvoudigingsprojecten op hun praktische haalbaarheid, met het uitbrengen van een ter zake gemotiveerd advies en met het formuleren van voorstellen tot vereenvoudiging.

Hiervoor kan het “European business test panel”, dat nieuwe ontwerpen van Europese richtlijnen m.b.t de interne markt op hun impact op de ondernemingen toetst, als voorbeeld dienen.

3. Het gebruik van nieuwe informaticatechnologie stimuleren

De mogelijkheden die de nieuwe informaticatechnologieën vandaag bieden, vormen één van de belangrijkste pijlers om een doorgedreven administratieve vereenvoudiging voor de ondernemingen en de burger te realiseren.

De overheid kan niet voorbij aan de exponentiële groei die vandaag, ook in ons land, wordt vastgesteld inzake het gebruik van internet. De verschillende initiatieven die ter zake reeds door verschillende departementen en openbare instellingen werden ondernomen, getuigen van de wil die bij de administraties bestaat om actief op deze tendens in te spelen.

De DAV stelt dan ook voor, om resoluut te kiezen voor een toekomstgericht vereenvoudigings-project, gebaseerd op de mogelijkheden die geboden worden door de nieuwe informatica-technologieën.

Het spreekt echter voor zich dat het gebruik van deze technieken geen surrogaatoplossing kunnen vormen voor de broodnodige ingrepen in de complexe regelgeving zelf en niet beperkt kan blijven tot een louter informatiseren van de bestaande procedures en formaliteiten.

Om de resultaten van de ingezette middelen te optimaliseren zal de DAV optreden als coördinator van de verschillende lopende projecten en, in samenwerking met het netwerk van vereenvoudigingsambtenaren en de bedrijfswereld, een virtueel ondernemingsloket ontwikkelen.

Via dit loket zal duidelijke en actuele informatie op een permanente wijze aan de ondernemingen ter beschikking worden gesteld, en zal hen de mogelijkheid geboden worden om allerlei administratieve verplichtingen t.a.v. verschillende overheidsdiensten op een beveiligde, eenvoudige en gestructureerde wijze te vervullen.

Er dient immers absoluut vermeden te worden dat de startende ondernemer, die vandaag verdrinkt in de papieren rompslomp, morgen verdwaalt in een elektronische jungle.

Internettechnologie laat bovendien toe toepassingen te ontwikkelen die kunnen gebruikt worden door zowel de individuele gebruiker en de onderneming, als door andere overheidsdiensten, medewerkende instellingen of organisaties die optreden als tussenpersoon of dossierbeheerder.

Op deze wijze kan aan de ondernemingen en de burgers maximaal de mogelijkheid geboden worden om gegevens niet alleen op papier maar ook langs elektronische weg aan de overheidsdiensten over te maken en op te vragen, uiteraard met inachtnaam van de nodige veiligheidsmaatregelen en respect voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

Instrumenten

3.1 Inventaris bestaande initiatieven en lopende projecten

Binnen het netwerk voor de administratieve vereenvoudiging en in samenwerking met de Interdepartementale Raadgevende Commissie voor Informatica, zal een inventaris gemaakt worden van alle bestaande Websites of toepassingen die vandaag op het internet ter beschikking gesteld worden van het brede publiek en die nuttig zijn voor de ondernemingswereld.

3.2. Een virtueel ondernemingsloket in drie fasen

Informatiesite voor ondernemingen

Er zal onderzocht worden hoe een specifieke informatiesite voor ondernemingen kan ontwikkeld worden, waarbij via duidelijk gestructureerde links de toegang tot de bestaande sites van de diverse openbare instellingen en departementen zal vereenvoudigd worden. Men kan immers van startende ondernemers niet verwachten dat ze reeds vertrouwd zijn met de bevoegdheidsverdeling tussen de verschillende administratieve diensten.

Via dit ondernemingsloket, zou het in een eerste fase minstens mogelijk moeten zijn de beschikbare informatie te raadplegen en eventueel via e-mail in contact te treden met de bevoegde dienst of ambtenaren.

Teneinde dit laatste te kunnen realiseren, dienen de nodige maatregelen genomen te worden om informatie op een beveiligde wijze door te sturen aan het Fedenet van de federale overheid.

Opvragen formulieren en documenten via elektronische weg

Een volgende fase van dit project zou er dan in kunnen bestaan om aan deze informatie, in samenwerking met de bevoegde administraties, ook de vereiste formulieren en documenten te koppelen. De laatste versie van het document zal gedownload kunnen worden.

In afwachting van een sluitend juridisch kader kunnen ondernemingen dan op een eenvoudige manier het betreffende document manueel of via hun PC invullen en opsturen naar de bevoegde administratie.

Deze werkwijze biedt o.a. volgende voordele :

- ⇒ Men dient zich niet meer te verplaatsen om een document te halen bij de bevoegde administratie ;
- ⇒ Er is geen wachttijd tussen de aanvraag van het betreffende document en de ter beschikking stelling ervan door de administratie ;
- ⇒ De ondernemingen beschikken steeds over de laatste versie van het betreffende document.

Volgens de DAV verdient het aanbeveling om al de documenten die via deze weg ter beschikking worden gesteld, vooraf te screenen door het Adviesbureau voor de leesbaarheid van het Opleidingsinstituut voor de federale Overheidsdiensten (OFO).

Virtueel ondernemingsloket

De laatste fase tot realisatie van het elektronisch ondernemingsloket bestaat erin, op een gestructureerde en beveiligde wijze, ondernemingen de kans te bieden via het internet aanvragen in te dienen, informatie door te spelen aan de overheid, enz..

De DAV stelt voor om één dienstoverschrijdend loket op te starten op basis van een uniek dossiernummer dat de administraties zal toelaten de voor hen vereiste informatie te verwerken en te behandelen.

Met de gewesten zal worden onderzocht op welke manier dit federale loket kan gekoppeld worden aan de regionale loketten en hoe het gebruik van een uniek identificatienummer voor ondernemingen op alle niveaus kan georganiseerd worden.

3.3. Filetransfer gegevens ondernemingen naar de overheid

Waar in punt 3.2 voornamelijk aandacht geschonken wordt aan het verstrekken van informatie en het vervullen van eerder eenmalige of minder frequente administratieve verplichtingen (erkenningen, steunaanvragen, enz) is het eveneens noodzakelijk duidelijke afspraken te maken inzake de periodieke doorstroming van gegevens van de ondernemingen naar de overheid (periodieke aangiften inzake belastingen, sociale zekerheid, enz).

Dergelijke gegevens zijn immers in een groot aantal gevallen rechtstreeks afkomstig uit gegevensbestanden van de ondernemingen of hun dienstenleveranciers (sociale secretariaten, belastingskantoren, enz).

Teneinde deze filetransfer van gestructureerde gegevens tussen de ondernemingen en de overheid mogelijk te maken en in de toekomst verder uit te bouwen, zal dan ook een overleg moeten georganiseerd worden tussen de verschillende betrokken partijen. Uiteindelijk resultaat van dit overleg zou een set van uniforme informaticanormen (structuur, protocol, enz) moeten zijn via dewelke ondernemingen informatie kunnen doorsturen aan de verschillende betrokken administraties.

3.4 Beschikbaar stellen van de vereiste investeringskredieten

Om de DAV toe te laten bovenvermelde dienstoverschrijdende projecten te realiseren en de verschillende departementen en openbare instellingen de kans te bieden zich in te schrijven op de hierboven omschreven doelstellingen, zullen in een aantal gevallen extra investeringskredieten noodzakelijk zijn. De DAV stelt dan ook voor om jaarlijks een investeringsbudget te reserveren bij de Diensten van de Eerste Minister voor het realiseren van concrete projecten door de DAV en de administraties.

Om deze vergaande informatisering te kunnen realiseren is het noodzakelijk dat eveneens op een aantal andere terreinen vooruitgang geboekt wordt :

3.5 Fedenet

Om de gegevensuitwisseling tussen de verschillende federale administraties te optimaliseren dienen de inspanningen inzake de verdere uitbouw van het intranet van de overheid, Fedenet genaamd, onverminderd te worden voortgezet en verder uitgebouwd. Hierbij dient noodzakelijkerwijze voorzien te worden in een hogere graad van beveiliging zodat ook gegevens van vertrouwelijke aard via dit netwerk tussen de overheidsdiensten zouden kunnen uitgewisseld worden. De verdere uitbouw van dit netwerk zou kunnen gebeuren via een interconnectie van de reeds in de diverse sectoren van de overheid bestaande netwerken.

Federnet zou minstens volgende basisdiensten moeten omvatten :

- ⇒ elektronische post ;
- ⇒ filetransfer ;
- ⇒ de uitwisseling van gestructureerde berichten, zowel on-line als in batch.

Om deze doelstellingen te realiseren zijn bijkomende investerings- en personeelsmiddelen onontbeerlijk.

3.6. Juridisch kader

Om een veilige uitwisseling van gegevens in een open netwerk, zoals het Internet, te garanderen, is een sluitend juridisch kader een noodzakelijke voorwaarde.

Het wetsontwerp m.b.t. het erkennen van geaggregeerde certificatie-instellingen voor het gebruik van de elektronische handtekening dat door de vorige regering werden uitgewerkt, vormt hiervoor een goede basis. Dit wetsontwerp moet toelaten dat het nodige juridisch kader wordt gecreëerd, waarbinnen elektronische gegevensuitwisseling en elektronische handtekeningen van natuurlijke personen mits inachtnaam van de nodige veiligheidswaarborgen qua rechtsgeldigheid worden gelijkgesteld met gegevensuitwisseling op papier of met een handgeschreven handtekening.

Er moeten tevens initiatieven genomen worden inzake bewijsrecht en het bestraffen van informaticacriminaliteit.

4. *Optimaliseren van de eenmalige gegevensinzameling*

Vandaag worden ondernemingen telkens opnieuw geconfronteerd met de vraag van verschillende administraties om dezelfde gegevens te verstrekken, al dan niet in een andere vorm. Dit resulteert niet alleen in extra kosten voor de ondernemingen, het tast tevens de reputatie aan van de administraties.

De realisatie van een effectief vereenvoudigingsproject vereist dan ook het implementeren van het principe van de “eenmalige gegevensopvraging” in alle administraties.

Krachtens dit principe mogen de verschillende overheidsdiensten slechts een gegeven rechtstreeks opvragen bij de ondernemingen of de burgers indien dit nog door geen enkele andere dienst werd opgevraagd. Indien het betreffende gegeven reeds in het bezit is van een overheidsdienst dient dit opgevraagd te worden bij de overheidsdienst die de betreffende gegevens reeds ingezameld heeft.

De implementatie van dit principe vereist dat elke entiteit (natuurlijke persoon, rechtspersoon, enz.) beschikt over een uniek identificatienummer. Dit uniek nummer, dat vermeld wordt bij elk contact met een overheidsdienst, zal toelaten iedere entiteit ondubbelzinnig te identificeren. Op die manier wordt dubbele gegevensopvraging bij de onderneming vermeden en kan de doorstroming van de informatie bij de overheidsdiensten efficiënter georganiseerd worden.

Voor de natuurlijke personen kan hiervoor, zoals dit reeds het geval is binnen de sector van de sociale zekerheid, het nationaal nummer gebruikt worden. Voor de rechtspersonen werd de creatie van een uniek nummer voorzien in het kader van het wetsontwerp tot oprichting van een Rijksregister voor niet-natuurlijke personen.

Teneinde te beletten dat hierbij geraakt wordt aan de principes van de “Privacybescherming”, dient er, zoals trouwens opgelegd in toepassing van de wet van 8 december 1992, bij de concrete uitwerking van de gegevensstromen tussen overheidsdiensten uitdrukkelijk te worden op toegezien dat iedere administratie enkel die gegevens ontvangt of kan raadplegen die voor de uitvoering van haar wettelijke opdrachten vereist zijn. Tegelijkertijd dient dergelijke gegevensoverdracht in de grootst mogelijke openheid te geschieden. Iedereen heeft immers het recht te weten waarvoor de door de overheid ingezamelde gegevens zullen gebruikt worden.

Het principe van de “eenmalige gegevensinzameling is niet alleen belangrijk met betrekking tot de gegevensuitwisseling tussen overheidsinstellingen voor de behandeling van concrete dossiers, maar dient tevens toegepast te worden bij de gegevensinzameling voor statistische verwerking.

Ook deze administratieve verplichtingen wegen immers zwaar door op de bedrijven en op de KMO's in het bijzonder. Bovendien wordt de statistische last vaak in verhouding zwaarder bevonden dan andere administratieve lasten, vermits zij niet gecompenseerd wordt door een rechtstreeks voordeel voor de ondernemingen.

Administratieve vereenvoudiging veronderstelt bijgevolg ook het rationaliseren van het gebruik van de gegevens die de administraties nodig hebben voor het uitvoeren van hun opdrachten. Dit betekent dat een vlottere uitwisseling van gegevens tussen de administraties georganiseerd moet worden. M.a.w. er moet meer beroep gedaan worden op secundaire i.p.v. primaire gegevensverzameling (proportionaliteitsbeginsel) waarbij de finaliteit ervan niet uit het oog mag verloren worden.

Instrumenten

4.1. Repertorium voor de rechtspersonen

Het wetsontwerp inzake de oprichting van het repertorium voor de rechtspersonen dat op het einde van de vorige legislatuur bij het Parlement werd neergelegd, is essentieel voor de realisatie van een ver doorgedreven administratieve vereenvoudiging ten voordele van de ondernemingen.

Het wetsontwerp voorziet in dit verband een sturende rol voor de DAV.

De DAV stelt dan ook voor om, in samenwerking met alle betrokken administraties, nu reeds te starten met een voorbereidend onderzoek teneinde op het ogenblik van de goedkeuring van het betreffende wetsontwerp de uitvoering ervan op een soepele en voor alle administraties aanvaardbare manier te laten verlopen, met de minst mogelijk administratieve last voor de ondernemingen.

4.2. Knelpuntenlijst

De implementatie van het principe van de “eenmalige gegevensinzameling” zal ongetwijfeld botsen op een hele reeks wettelijke bepalingen of administratieve onderrichtingen, die de toepassing ervan door de administraties momenteel belemmeren. Eveneens zullen er verschillende problemen van praktische aard dienen opgelost te worden.

Zo is het gebruik en het raadplegen of ontvangen van de gegevens van het rijksregister voor iedere overheidsdienst of instelling met een opdracht van algemeen belang, geregeld in een afzonderlijk koninklijk besluit. Intussen bestaan er reeds meer dan 200 dergelijke uitvoeringsbesluiten. Bovendien moet iedere dienst voor het ontvangen of raadplegen van de gegevens een vergoeding betalen aan het Rijksregister, waardoor er ook nog een financiële drempel ontstaat.

In samenwerking met het netwerk voor de administratieve vereenvoudiging, zal de DAV een lijst opstellen die een overzicht biedt van alle vastgestelde knelpunten. Op basis hiervan kunnen dan door het Sturingscomité een aantal voorstellen geformuleerd worden ter eliminatie van de betreffende belemmeringen.

4.3. Gegevensoverzicht

Op basis van de in verschillende sectoren reeds beschikbare gegevensoverzichten en in samenwerking met het netwerk voor de administratieve vereenvoudiging zal door de DAV een database worden aangelegd waarin zal worden aangegeven welke administratie over welke gegevens beschikt.

Deze database heeft een dubbel doel. In de eerste plaats een overzicht verkrijgen van de binnen de overheid beschikbare gegevens en ten tweede toelaten dat in toepassing van het principe van de “eenmalige gegevensuitwisseling” gegevens die reeds beschikbaar zijn niet opnieuw bij de ondernemingen of zelfstandigen worden opgevraagd.

Op basis van deze database zal de DAV voorstellen formuleren ter vereenvoudiging van de gegevensinzameling, de bestaande dubbele gebruiken weg te werken en preventief advies te verlenen wanneer nieuwe beleidsinitiatieven worden overwogen.

4.4. Harmonisering

In het verlengde van het bovenvermelde principe van de “eenmalige inzameling” zal de DAV, in samenwerking met de betrokken administraties, voorstellen formuleren om de verschillende begripsdefinities die worden gehanteerd in de verschillende reglementeringen en de statistiekbehoeften afdoende op mekaar af te stemmen zodat de in de overheidsdiensten reeds beschikbare gegevens maximaal kunnen worden hergebruikt door andere overheidsdiensten.

Harmonisering van de sociale en economische begrippen

Op het terrein van de sociale zekerheid en de sociale documenten dienen de reeds geleverde inspanningen te worden verdergezet. De verschillende ontwerpen van Koninklijk besluit m.b.t. een uniforme definitie van de noties arbeidsdag, referteperiode en loon dienen dan ook binnen een redelijke termijn gefinaliseerd te worden, zonder echter vooruit te lopen op de resultaten van de besprekingen tussen de sociale partners in de Nationale Arbeidsraad, die terzake een centrale rol vervult.

Teneinde de reële besparing in administratieve lasten te kunnen meten die door de invoering van de multifunctionele aangifte zal gerealiseerd worden, zal deze het voorwerp uitmaken van een pilootproject binnen het door de DAV op te zetten meetsysteem.

De DAV zal daarnaast, in zeer nauwe samenwerking met de bevoegde administraties, onderzoeken op welke wijze de in de sociale zekerheid uitgevoerde werkzaamheden kunnen uitgebreid worden naar andere sectoren, o.a. op fiscaal vlak.

Inventaris KMO-definities

Ten einde een specifiek beleid te kunnen voeren ten voordele van de KMO's zal de DAV een inventaris opstellen van de verschillende definities van KMO in de federale wetgeving en zullen er concrete voorstellen geformuleerd worden voor het veralgemeend gebruik van een eenduidige definitie, gebaseerd op een aantal parameters. Hierbij zal er op worden toegezien dat de invoering van een eenduidige definitie de expansie van de betreffende ondernemingen niet hindert.

4.5. Herziening van de openbare statistiek

Het wetsontwerp tot wijziging van de wet van 4 juli 1962 betreffende de openbare statistiek, dat zich momenteel bij de Raad van State bevindt, bevat **drie grote assen** ter verlichting van de betreffende administratieve lasten :

- ⇒ Het kent aan het Nationaal Instituut voor de Statistiek (N.I.S.) een onvoorwaardelijk toegangsrecht toe op de individuele gegevens waarover andere besturen, diensten of instellingen van openbaar nut beschikken ;
- ⇒ Het beginsel, volgens hetwelk de secundaire inzameling van inlichtingen moet verkozen worden boven de primaire inzameling bij bedrijven of natuurlijke personen, wordt er wettelijk door bekrachtigd ;
- ⇒ Het organiseert, voor al de gegevens die door het NIS. worden behandeld, een specifiek regime voor de strikte bescherming van de persoonlijke levensfeer en van het zakengeheim, overeenkomstig de internationale normen die ter zake gelden.

Gezien de doelstellingen van dit wetsontwerp nauw aansluiten bij de opdrachten van de DAV, stelt de dienst voor om een samenwerkingsverband op te starten met de diensten van het NIS.

4.6. Overzicht statistische verplichtingen

Door de DAV zal een afzonderlijk dossier worden opgesteld met een volledig overzicht van de statistische verplichtingen die door de diverse overheden aan de ondernemingen worden opgelegd. Op basis van dit dossier zouden vervolgens, in samenwerking met alle betrokken overheden, concrete voorstellen kunnen uitgewerkt worden ter verlichting van de betreffende verplichtingen.

5. Actie voor de starters

Naast de bovenvermelde invalshoeken, die zowel de bestaande als de startende ondernemingen zullen ten goede komen, zullen door de DAV specifieke voorstellen worden uitgewerkt die de administratieve lasten die aan de startende ondernemers opgelegd worden, moeten verlichten.

Tevens zullen alle voorstellen die worden uitgewerkt, getoetst worden aan hun haalbaarheid voor de kleinste ondernemingen. Indien iets haalbaar is voor de kleinste ondernemingen, zal dit immers automatisch ook het geval zijn voor de grotere ondernemingen (Think small first).

Instrument

Actualiseren dossier AUDITFORM en uitwerken van concrete voorstellen

Door de werkgroep AUDITFORM werd begin 1995 een dossier uitgewerkt dat een overzicht geeft van de administratieve lasten die worden opgelegd aan starters die zich vestigen als zelfstandige of als KMO. In dit dossier werden reeds een aantal voorstellen geformuleerd ter vermindering van de betreffende administratieve formaliteiten.

De DAV neemt zich voor dit dossier, in samenwerking met het netwerk voor de administratieve vereenvoudiging, te actualiseren en op basis van dit geactualiseerd dossier concrete voorstellen uit te werken die moeten toelaten, in een gefaseerde planning, te komen tot een gevoelige verlichting van de administratieve lasten opgelegd aan starters.

6. Bemiddeling in het kader van punctuele administratieve problemen

Een hele reeks kleinere storende administratieve verplichtingen zou zonder aanpassing van de wetgeving kunnen worden vereenvoudigd. De DAV wenst hierin een bemiddelende rol te spelen tussen de ondernemingen die hiermee geconfronteerd worden en de betrokken administraties.

Overwegende dat dergelijke kleinere administratieve verplichtingen vaak volstaan om de volledige werkwijze van administraties in een slecht daglicht te stellen, neemt de DAV zich voor - wanneer ze van dergelijke problemen kennis krijgt - onmiddellijk in contact te treden met de betrokken ambtenaren voor de administratieve vereenvoudiging ten einde een concreet voorstel tot oplossing uit te werken en de implementatie van de uitgewerkte oplossing op te volgen.

Ook de administraties zullen voor concrete dossiers beroep kunnen doen op de DAV als bemiddelaar tussen de verschillende departementen en/of openbare instellingen.

Instrument

Meldingspunt

Door de dienst DAV zal, via een daartoe voorziene internetsite, een "Meldingspunt" worden opgestart waar ondernemingen terecht kunnen om bepaalde dubbele gebruiken in de hen opgelegde administratieve verplichtingen ter kennis te brengen of zelf voorstellen ter vereenvoudiging ervan te formuleren.

Deze problemen en suggesties zullen als input gebruikt worden voor het opstarten van nieuwe projecten binnen het netwerk van de administratieve vereenvoudiging of indien ze enkel betrekking hebben op één administratie, voor onderzoek aan de betreffende ambtenaar voor de administratieve vereenvoudiging worden doorgestuurd.

7. Coördinatie over de verschillende beleidsniveaus heen

Een globaal project tot vereenvoudiging kan slechts slagen in overleg met de ondernemingswereld en wanneer de inspanningen op alle niveaus (federaal, gewestelijk en lokaal niveau) gegroepeerd en gecoördineerd worden. De DAV en zijn Sturingscomité werden dan ook precies om deze reden en in de lijn van de aanbeveling van de Commissie nr. 97/344/EEG van 22 april 1997 betreffende verbetering en vereenvoudiging van het ondernemingsklimaat voor startende ondernemingen en van de BEST-aanbevelingen bij de diensten van de Eerste Minister ondergebracht.

Artikel 20 van het koninklijk besluit van 23 december 1998 betreffende de Dienst voor Administratieve Vereenvoudiging voorziet in dit verband trouwens expliciet dat de DAV, binnen het kader van zijn opdrachten, belast wordt met het overleg met de Gemeenschappen, de Gewesten, de provinciale en lokale overheden, de sociale partners en de representatieve organisaties uit de sector van de Middenstand en van de Kleine en Middelgrote Ondernemingen, evenals met om het even welke andere Europese of internationale openbare instelling.

De coördinatie tussen de verschillende federale overheidsdiensten zal gerealiseerd worden door het opstarten van het administratief netwerk voor de administratieve vereenvoudiging.

Ten einde ook de samenwerking op het internationaal en gewestelijk vlak te coördineren zullen volgende acties door de DAV ondernomen worden :

Acties

7.1 Coördinatie op internationaal vlak

Ten einde dubbel gebruik en overlappingsen te vermijden, zullen binnen het Permanent Comité van de Interministeriële Economische Commissie, duidelijke afspraken gemaakt worden m.b.t. de opvolging van de uitvoering van de BEST-aanbevelingen en van de aanbeveling nr. 97/344/EEG. Sommige van de in deze aanbevelingen vervatte voorstellen behoren immers tot de expliciete bevoegdheid van de DAV.

7.2. Coördinatie op regionaal en lokaal vlak

Door de gewesten werden reeds heel wat initiatieven genomen ter vereenvoudiging van de administratieve verplichtingen die aan de ondernemingen worden opgelegd.

Teneinde verwarring in hoofde van de ondernemingen te vermijden, zal de DAV dan ook een overlegplatform met de gewesten organiseren, waar de verschillende lopende vereenvoudigingsprojecten op elkaar kunnen afgestemd worden of waar minstens informatie ter zake kan uitgewisseld worden.

In de verschillende regeerakkoorden van de gewesten is trouwens duidelijk de wens waarneembaar om tot een dergelijke samenwerking te komen.

Via dit platform met de gewesten kan eveneens besproken worden op welke wijze de provinciale en lokale besturen nader bij dit vereenvoudigingsproject kunnen betrokken worden.

De regering heeft met de creatie van de Dienst voor Administratieve Vereenvoudiging een nieuwe start gegeven om te komen tot een vergaande vereenvoudiging van de administratieve lasten welke worden opgelegd aan de ondernemingen en de KMO's.

Dit actieplan vormt een eerste aanzet tot realisatie van de gestelde doelstelling om over een periode van vier jaar deze lasten met minstens 25 % terug te dringen. Dit plan kadert in een lange termijn strategie, waarbinnen aan de beoogde instrumenten de nodige continuïteit en stabiliteit moet gegeven worden.

Alle partners vertegenwoordigd in het Sturingscomité verbinden zich er toe actief mee te werken aan het bereiken van deze belangrijke doelstelling. Van hun inzet en samenwerking zal het resultaat van de projecten afhangen. De uitwisseling van de verschillende standpunten tussen administraties en ondernemingen kan immers een nieuwe synergie teweegbrengen tussen de privé- en de overheidsector.

Via zijn adviezen zal het Sturingscomité de Eerste Minister permanent op de hoogte houden van de vooruitgang ter zake en van alle gegevens die het van belang acht voor het uitstippelen van een gecoördineerd vereenvoudigingsbeleid.